

Programowanie 1

Sławomir Pluciński (splucinski@pjawst.edu.pl)

Operatory logiczne

<u>Operator</u>	<u>Działanie</u>	<u>Przykład</u>
!	negacja	! a
&&	koniunkcja (iloczyn logiczny)	a && b
	alternatywa (suma logiczna)	a b

- wyrażenia połączone operatorami && i || zawsze są wartościowane od strony lewej do prawej;
- kompilator oblicza wartość wyrażenia dotąd, dopóki na pewno nie wie jaki będzie wynik.

(a == 0) && (m == 5) && (x > 23)

Operatory bitowe

<u>Operator</u>	<u>Działanie</u>	<u>Przykład</u>
&	bitowa koniunkcja	<code>a = b & c;</code>
	bitowa alternatywa	<code>a = b c;</code>
^	bitowa różnica symetryczna	<code>a = b ^ c;</code>
<<	przesunięcie w lewo	<code>a = b << c;</code>
>>	przesunięcie w prawo	<code>a = b >> c;</code>
~	bitowa negacja	<code>a = ~b</code>

Operatory bitowe

Koniunkcja bitowa

```
liczba = 179 & 38;
```

```
10110011 (179)
```

```
00100110 (38)
```

```
-----
```

```
00100010 (34)
```

Alternatywa bitowa

```
liczba = 34 | 65;
```

```
00100010 (34)
```

```
01000001 (65)
```

```
-----
```

```
01100011 (99)
```

Różnica symetryczna

```
liczba = 34 ^ 118;
```

```
00100010 (34)
```

```
01110110 (118)
```

```
-----
```

```
01010100 (84)
```

Przesunięcie bitowe w lewo

```
liczba = 84 << 1;
```

```
01010100 (84)
```

```
<< 1
```

```
10101000 (168)
```

Przesunięcie bitowe w prawo

```
liczba = 84 >> 1;
```

```
01010100 (84)
```

```
>> 1
```

```
00101010 (42)
```

Inkrementacja i dekrementacja

- Inkrementacja to dodanie 1
- Dekrementacja to odjęcie 1

Przykład:

```
i = i + 1;      // i ++
```

```
j = j - 1;      // j --
```

- operatory inkrementacji i dekrementacji mogą występować w dwóch odmianach: przedrostkowej i przyrostkowej; `i++` ; `i--` ; `++i` ; `--i` ;
- operator przedrostkowy jest obliczany przed przypisaniem;
- operator przyrostkowy jest obliczany po przypisaniu.

Przykład

```
#include <iostream>
using namespace std;

int main(){
int i=10, j=10;
cout << "i = " << i << endl
    << "j = " << j << endl;
i++; ++j;
cout << "i = " << i << endl
    << "j = " << j << endl;
cout << "i = " << i++ << endl
    << "j = " << ++j << endl;
cout << "i = " << i << endl
    << "j = " << j << endl;

}
```

```
i = 10
j = 10
i = 11
j = 11
i = 11
j = 12
i = 12
j = 12
```

Pozostałe operatory przypisania

<u>Operator</u>	<u>Zapis skrócony</u>	<u>Zapis rozwinięty</u>
+=	a += b;	a = a + b;
-=	a -= b;	a = a - b;
*=	a *= b;	a = a * b;
/=	a /= b;	a = a / b;
%=	a %= b;	a = a % b;
<<=	a <<= b;	a = a << b;
>>=	a >>= b;	a = a >> b;
&=	a &= b;	a = a & b;
 =	a = b;	a = a b;
^=	a ^= b;	a = a ^ b;

Operator sizeof

Operator, który pozwala sprawdzić ile pamięci zabiera dany typ lub obiekt.

```
#include <iostream>
using namespace std;

int main(){
    cout << sizeof(int) << endl;
    cout << sizeof(char) << endl;
    cout << sizeof(long);
}
```

Operator rzutowania

(nazwa_typu) obiekt
lub
nazwa_typu (obiekt)

Przykład:

```
int a = 85;
char b;
b = (char) a;    // b = 'U'
```


Priorytety i łączność operatorów

Operator	Priorytet	Łączność	Działanie
::	17	L	zasięg globalny
::		P	zasięg klasy
.->	16	L	dostęp do składowej klasy
[]		L	indeksowanie
()		L	wywołanie funkcji
sizeof ()		L	rozmiar typu/obiektu
++	15	P	inkrementacja
--		P	dekrementacja
~		P	negacja bitowa
!		P	negacja logiczna
- +		P	minus/plus jednoargumentowy
&		P	adres argumentu/referencja
*		P	dostęp pośredni
new		P	alokacja pamięci

Priorytety i łączność operatorów

Operator	Priorytet	Łączność	Działanie
delete	15	P	zwalnianie pamięci
delete[]	15	P	usuwanie tablicy dynamicznej
()	15	P	konwersja typu (rzutowanie)
.*	14	L	dostęp do składowej
->*	14	L	dostęp do składowej
* / %	13	L	mnożenie, dzielenie, modulo
- +	12	L	odejmowanie, dodawanie
<< >>	11	L	przesuwanie w lewo / w prawo
< <=	10	L	mniejsze / nie większe
> >=	10	L	większe / nie mniejsze
== !=	9	L	równe / nie równe
&	8	L	koniunkcja bitowa
^	7	L	bitowa różnica symetryczna
	6	L	alternatywa bitowa

Priorytety i łączność operatorów

Operator	Priorytet	Łączność	Działanie
&&	5	L	koniunkcja logiczna
	4	L	alternatywa logiczna
? :	3	L	wyrażenie warunkowe
=	2	P	przypisanie
*=	2	P	mnożenie i przypisanie
/=	2	P	dzielenie i przypisanie
%=	2	P	modulo i przypisanie
+=	2	P	dodanie i przypisanie
-=	2	P	odjęcie i przypisanie
<<=	2	P	przesunięcie w lewo i przypisanie
>>=	2	P	przesunięcie w prawo i przypisanie
&=	2	P	koniunkcja bitowa i przypisanie
^=	2	P	różnica symetryczna i przypisanie
=	2	P	alternatywa bitowa i przypisanie
,	1	L	ustalenie kolejności

Priorytety i łączność operatorów

- Priorytet oznacza kolejność przykładania operatorów do ich argumentów.
- Jeżeli wyrażenie zawiera różne operatory, to wartościowanie wyrażenia przebiega w kolejności, którą określa priorytet operatorów.
- Można wymusić inną kolejność wartościowania, zamykając wyrażenie lub część wyrażenia w nawiasach okrągłych.
- Operatory języka C++ są prawo- lub lewostronnie łączne.
- Oznacza to, że jeżeli w wyrażeniu są dwa operatory o jednakowym priorytecie, to najpierw jest wykonywany operator prawy (lewy).

Algorytm sortowania przez wstawianie

6 5 3 1 8 7 2 4

Autorstwa Swfung8 - Praca własna, CC BY-SA 3.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=14961606>

1. Utwórz zbiór elementów posortowanych i przenieś do niego dowolny element ze zbioru nieposortowanego.
2. Weź dowolny element ze zbioru nieposortowanego.
3. Wyciągnięty element porównuj z kolejnymi elementami zbioru posortowanego, póki nie napotkasz elementu równego lub elementu większego (jeśli chcemy otrzymać ciąg niemalejący) lub nie znajdziemy się na początku/końcu zbioru uporządkowanego.
4. Wyciągnięty element wstaw w miejsce, gdzie skończyłeś porównywać.
5. Jeśli zbiór elementów nieuporządkowanych jest niepusty, wróć do punktu 2.

Algorytm sortowania bąbelkowego

6 5 3 1 8 7 2 4

Autorstwa Swfung8 - Praca własna, CC BY-SA 3.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=14953478>

Polega na porównywaniu dwóch kolejnych elementów i zamianie ich kolejności, jeżeli zaburza ona porządek, w jakim się sortuje tablicę.

Sortowanie kończy się, gdy podczas kolejnego przejścia nie dokonano żadnej zmiany.

Napisy

Przetwarzanie tekstów

- Ciągi znaków stanowią drugi, po liczbach, rodzaj informacji przetwarzanej przez komputery.
- Zaleta ciągów – są bardziej zrozumiałe dla człowieka
- Wada – zajmują więcej miejsca w pamięci
- Wada – w przeciwieństwie do typów liczbowych, mają zmienny rozmiar

Przetwarzanie tekstów

- Język C w ogóle nie miał odrębnego typu zmiennych do przechowywania napisów.
- Do przetwarzania tekstów trzeba było używać mało poręcznych tablic znakowych.
- Język C++ jest wyposażony w mechanizmy łatwej manipulacji tekstem.
- Rozwiązania te są częścią Biblioteki Standardowej C++
- Wystarczy dołączyć plik nagłówkowy:

```
#include <string>
```

Deklaracja zmiennej tekstowej

```
string napis;
```

- Zmienna napis jest na początku pusta, nie zawierająca żadnego znaku

```
string napis = "Ala ma kota";
```

```
lub
```

```
string napis_1 ("Ala ma kota");
```

Deklaracja zmiennej tekstowej

```
string napis_2 = ("Ala ma kota", 3);  
napis_2 = "Ala"
```

- Drugi parametr (np. 3) określa liczbę znaków fragmentu tekstu, licząc od początku.
- Indeksowanie znaków napisu zaczyna się od 0.

Łączenie napisów

```
string str1 = "gra";  
string str2 = "ty";
```

```
string str3 = str1 + str2;  
str3 = "graty";
```

Operator +=

```
string str = "abc";  
str += "def";  
  
str = "abcdef";
```

Operatory dla zmiennych typu string

Operator	Działanie
+	Złożenie dwóch argumentów typu <u>string</u>
!=	Test – czy dwa argumenty typu <u>string</u> nie są równe
==	Test – czy dwa argumenty typu <u>string</u> są równe
<	Test – czy argument z lewej strony operatora jest mniejszy od argumentu stojącego z prawej strony operatora
<=	Test – czy argument z lewej strony operatora jest mniejszy lub równy argumentowi stojącemu z prawej strony operatora

Operatory dla zmiennych typu string

Operator	Działanie
<<	Operator wstawiania argumentu typu <u>string</u> do strumienia wyjściowego
>	Test – czy argument z lewej strony operatora jest większy od argumentu stojącego z prawej strony operatora
>=	Test – czy argument z lewej strony operatora jest większy lub równy argumentowi stojącemu z prawej strony operatora
>>	Operator wyjmowania argumentu typu <u>string</u> ze strumienia wejściowego

Operatory dla zmiennych typu string

Funkcja	Działanie
stoi	Konwertuje ciąg znaków na liczbę typu <u>int</u>
stol	Konwertuje ciąg znaków na liczbę typu <u>long</u>
stoul	Konwertuje ciąg znaków na liczbę typu <u>unsigned long</u>
stoll	Konwertuje ciąg znaków na liczbę typu <u>long long</u>
stoull	Konwertuje ciąg znaków na liczbę typu <u>unsigned long long</u>
stof	Konwertuje ciąg znaków na liczbę typu <u>float</u>
stod	Konwertuje ciąg znaków na liczbę typu <u>double</u>
stold	Konwertuje ciąg znaków na liczbę typu <u>long double</u>
to_string	Konwertuje liczby typu <u>long long</u> , <u>unsigned long long</u> oraz <u>long double</u> na ciąg znaków
swap	Zamienia miejscami dwa argumenty typu <u>string</u>
getline	Pobiera ze strumienia wejściowego pojedynczą linię znaków (do ogranicznika)